

AVIZ

referitor la proiectul de Ordonanță de urgență privind prorogarea termenelor prevăzute la art.11 alin.(1), art.20 alin.(5) și art.27 alin.(1) din Legea nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Analizând proiectul de Ordonanță de urgență privind prorogarea termenelor prevăzute la art.11 alin.(1), art.20 alin.(5) și art.27 alin.(1) din Legea nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.211 din 23.12.2015,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de ordonanță de urgență are ca obiect prorogarea termenelor prevăzute la art.11 alin.(1), art.20 alin.(5) și art.27 alin.(1) din Legea nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România. Potrivit Notei de fundamentare, urgența reglementării este justificată de faptul că *„neadoptarea măsurii de prorogare a termenelor privind activitatea comisiilor de fond funciar, intrarea, de drept, a imobilelor în Fondul național al terenurilor agricole și al altor imobile și, respectiv, valorificarea punctelor prin licitații publice ar conduce la blocarea procesului de restituire.”*

2. Referitor la modalitatea de reglementare, semnalăm că prin prorogarea unor termene prevăzute de Legea nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului

comunist în România, nu trebuie să fie afectate drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție. Semnalăm că, potrivit prevederilor art.115 alin.(6) din Constituție „**Ordonanțele de urgență** nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale, **nu pot afecta regimul instituțiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție**”.

În acest sens, prorogarea termenului prevăzut la **art.11 alin.(1)** din lege este susceptibilă a afecta prevederile constituționale ale art.21 alin.(1) - (3) privind accesul liber la justiție, art.44 alin.(1) și (2) referitor la dreptul de proprietate privată, art.53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și ale art.136 alin.(5) referitor la proprietate. Menționăm că, *de lege lata*, art.11 alin.(1) din Legea nr.165/2013 prevede obligația comisiilor locale și județene de fond funciar sau, după caz, a Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București de a soluționa toate cererile de restituire, de a efectua punerile în posesie și de a elibera titlurile de proprietate până la data de **1 ianuarie 2016**. Art.11 alin.(2) din lege prevede că „*În situația neîndeplinirii obligațiilor în termenul prevăzut la alin.(1), **persoana care se consideră îndreptățită poate formula plângere la judecătoria în a cărei rază teritorială este situat terenul, în termen de 30 de zile. Hotărârea pronunțată de instanța judecătorească este supusă numai apelului. Plângerea este scutită de taxa judiciară de timbru.***”

Astfel, prin prorogarea termenului până la care comisiile trebuie să soluționeze toate cererile de restituire, să efectueze punerile în posesie și să elibereze titlurile de proprietate, se poate aprecia că se aduce atingere dreptului de acces la justiție a persoanelor îndreptățite. Astfel, accesul liber la justiție al persoanelor îndreptățite este blocat până la data de 1 ianuarie 2017, fără a exista vreo justificare sau o necesitate de natura celor prevăzute de art.53 din Constituție. Prelungirea termenului prevăzut la art.11 alin.(1) poate fi interpretată în sensul că se îngrădește practic accesul la justiție al persoanelor care, deși au un interes legitim de a apela la instanțele judecătorești pentru recunoașterea dreptului lor, nu-l pot exercita decât după scurgerea acestuia. Totodată, se poate aprecia că se îngrădește și exercitarea dreptului de proprietate, ceea ce contravine dispozițiilor art.44 alin.(1) și (2), art.136 alin.(5) din Constituția României, precum și prevederilor art.6 paragraful 1 și art.14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și art.1 din Protocolul nr.1 la Convenție.

3. La **titlu**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, este necesară eliminarea sintagmei „cu modificările și completările ulterioare”.

4. La **preambul**, având în vedere că art.115 alin.(4) din Constituție prevede că **Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență numai în situații extraordinare** a căror reglementare nu poate fi amânată, este necesar să fie prezentate, în conformitate cu art.30 alin.(1) lit.g) și cu art.41 alin.(3) din Legea nr.24/2000, republicată, elementele obiective de fapt și de drept ale **situației extraordinare** a cărei reglementare nu ar putea fi amânată și care, în caz contrar, ar crea consecințe negative deosebite.

Menționăm că, prin Decizia nr.109 din 9 februarie 2010, Curtea Constituțională a stabilit că „Guvernul poate adopta o ordonanță de urgență **numai dacă următoarele condiții sunt întrunite cumulativ**: existența unei situații extraordinare, reglementarea acesteia să nu poată fi amânată și urgența să fie motivată în cuprinsul ordonanței”.

Precizăm că, în preambul, este motivată doar **necesitatea** emiterii ordonanței de urgență, și anume faptul că menținerea termenului de 1 ianuarie 2016 „*ar afecta grav activitatea autorităților administrației publice locale de punere în posesie și de emitere a titlurilor de proprietate, situație care ar fi în detrimentul legilor restituirii*”, fără a se arăta **situația extraordinară** ce impune urgența recurgerii la această cale de reglementare.

Este, deci, necesară completarea corespunzătoare a preambulului.

5. La **articolul unic**, pentru un spor de rigoare normativă, sugerăm înlocuirea sintagmei „din Legea nr.165/2013” cu expresia „din Legea nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr.278 din 17 mai 2013, cu modificările și completările ulterioare”.

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr.1354/28.12.2015

Lege privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

- 1 promulgată prin D. nr. 479/2013 M. Of. nr. 278/17 mai 2013
Decret pentru promulgarea Legii privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

- 2 modificări prin L. nr. 368/2013 M. Of. nr. 819/21 dec. 2013
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România
*modifică art. 1 alin. (2), art. 5 alin. (2), art. 12 alin. (1) și (2), art. 17 alin. (4) și (5), art. 19 lit. a), art. 32 alin. (1);
introduce pct. 8 la art. 3, alin. (6_1) la art. 21*

- 3 modificări prin O.U.G. nr. 115/2013 M. Of. nr. 835/24 dec. 2013
Ordonanță de urgență pentru instituirea unui nou termen în care să se finalizeze situația prevăzută la art. 6 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, precum și pentru prorogarea unor termene și pentru modificarea și completarea art. 45 din aceeași lege
*prorogă termenul prevăzut la art. 10 alin. (1) până la 1 septembrie 2014;
termenul prevăzut la art. 20 alin. (4) se prorogă până la data de 1 ianuarie 2015*

- aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 65/2015 M. Of. nr. 226/2 apr. 2015

- 4 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 88/2014 M. Of. nr. 281/16 apr. 2014
Decizia nr. 88 din 27 februarie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 33 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România
dispozițiile art. 4 teza a doua sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 33 din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii.

- 5 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 210/2014 M. Of. nr. 418/5 iun. 2014
Decizia nr. 210 din 8 aprilie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, în redactarea anterioară modificării acestor prevederi prin Legea nr. 368/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013
dispozițiile art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 1 alin. (2) în redactarea anterioară modificării acestor prevederi prin Legea nr. 368/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 sunt neconstituționale.

- 6 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 269/2014 M. Of. nr. 513/9 iul. 2014
Decizia nr. 269 din 7 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la art. 7 alin. (1), art. 11 alin. (1) și (2), art. 16, art. 17 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (6) și (8), art. 31 alin. (5), art. 34 alin. (1), art. 35 alin. (2) și art. 50 lit. b) teza întâi din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România
prevederile art. 4 teza a doua sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 34 alin. (1) din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii

7	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 686/2014	M. Of. nr. 68/27 ian. 2015	constată că dispozițiile art. 17 alin. (1) lit. a) și art. 21 alin. (5) și (8) sunt constituționale în măsura în care nu se aplică deciziilor/dispozițiilor entităților investite cu soluționarea notificărilor, emise în executarea unor hotărâri judecătorești prin care instanțele s-au pronunțat irevocabil/definitiv asupra calității de persoane îndreptățite și asupra întinderii dreptului de proprietate.
8	modificări prin	L. nr. 65/2015	M. Of. nr. 226/2 apr. 2015	modifică art. 45 alin. (4) și (6); introduce alin. (6_1)-(6_4) la art. 45; abrogă art. 45 alin. (5); prorogă termenul de la art. 20 alin. (4) până la 1 mai 2015
9	completat prin	O.U.G. nr. 21/2015	M. Of. nr. 468/29 iun. 2015	introduce art. 15_1, alin. (6_2) la art. 21
10	completat prin	L. nr. 168/2015	M. Of. nr. 473/30 iun. 2015	introduce alin. (6) la art. 6

Decizia nr. 686 din 26 noiembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (5), (8) și (9), precum și a celor ale art. 4 teza întâi raportate la cele ale art. 22, art. 23, art. 35 alin. (1) și (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2013 pentru instituirea unui nou termen în care să se finalizeze situația prevăzută la art. 6 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, precum și pentru prorogarea unor termene

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, precum și a art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România

Lege pentru completarea art. 6 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România